

Leerling kan ten onrechte niet overgaan naar de richting van zijn keuze. Dat hij daarvoor onvoldoende gekwalificeerd is, komt door tekortkomingen in de begeleiding. De Commissie verklaart de klacht deels gegrond.

Klachtnummer: 2016/191

Naar aanleiding van de klacht van de heer K1 en mevrouw K2, wonende te P. (hierna: klagers), ouders van de minderjarige L., leerling van de scholengemeenschap S te P. (hierna: de school), die door de stichting x in stand wordt gehouden,

tegen: de directie van de school

heeft de Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs (de Commissie) het volgende advies uitgebracht aan de stichting x:

1. Het verloop van de procedure

Voor de loop van het geding verwijst de Commissie naar de volgende stukken, waarvan de inhoud als hier ingevoegd is te beschouwen:

- De brief met producties van mevrouw mr. drs. S. Kruithof, gemachtigde van klagers, van 2 augustus 2016;
- De brief met producties van mevrouw mr. G.J. Spaans, gemachtigde van de stichting x, van 30 augustus 2016.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 1 september 2016 te Utrecht.

Op deze hoorzitting was aanwezig de heer K1, klager, vergezeld door mevrouw Kruithof voornoemd.

Eveneens waren aanwezig mevrouw A1, rector van de school, mevrouw A2, als coördinator verbonden aan de school, en de heer A3, bestuurder van de stichting x. Zij werden vergezeld door mevrouw Spaans voornoemd.

2. De klacht

2.1 Blijkens de inhoud van de overgelegde stukken en hetgeen ter zitting is verklaard, luidt de klacht als volgt:

De kwaliteit van het onderwijs op de school heeft ernstige tekortkomingen vertoond. Dat heeft zijn weerslag gehad op de resultaten van L. Daardoor kon hij niet overgaan naar klas 5 vwo met een Natuur en Techniek- profiel (NT-profiel).

Aan de oplossing die klagers voorstellen, komt de school ten onrechte niet tegemoet.

Met klagers is op een onzorgvuldige wijze gecommuniceerd.

2.2 Klagers hebben het volgende aan hun klacht ten grondslag gelegd:

L zat in het schooljaar 2015/2016 in de vierde klas van het vwo, richting Natuurstroom. Klagers hebben zich lange tijd zorgen gemaakt over de gang van zaken op school. Zij hebben reeds in het schooljaar 2014/2015 onregelmatigheden geconstateerd in het onderwijs van de school met name in het vak natuurkunde. Klagers hebben dat veelvuldig aan de school voorgelegd. Namens de school is ook erkend dat het onderwijs in het vak natuurkunde ondermaats is geweest. Toegezegd is dat in het schooljaar 2015/2016 een goede en ervaren docent zou worden ingezet.

Het vak natuurkunde is in het schooljaar 2015/2016 evenwel door drie verschillende docenten gegeven. De eerste is al na de herfstvakantie vertrokken.

De lessen van de tweede docent kenmerkten zich door chaotische toestanden. Structurele verbetering is er niet gekomen. Pas drie weken voor de laatste toetsweek kwam er een andere docent. Kennelijk heeft het gedurende het laatste schooljaar aan continuïteit in de natuurkundelessen ontbroken.

Verder is afgeweken van de aan het begin van het schooljaar toegezegde vormen van toetsen. Er zouden twee essays worden afgenomen. Het is uiteindelijk bij één essay gebleven. Daardoor is L een kans ontnomen om van zijn kunnen blijk te geven.

Ook bij het vak wiskunde B zijn er onregelmatigheden gesignaleerd. Toen aan het begin van het schooljaar door de gehele klas slechte resultaten werden behaald voor wiskunde, heeft de docent aan klagers toegezegd dat er herhalingslessen zouden worden gegeven.

Die lessen zijn pas aan het einde van het schooljaar gegeven en ook nog na lang aandringen van klagers.

Door de onoverzichtelijke wijze van omgaan met toetsresultaten door de wiskundeleraar is het de leerlingen moeilijk gemaakt om te begrijpen wat zij fout hadden gedaan.

De aan het begin van het schooljaar toegezegde mentorlessen zijn pas gegeven nadat klagers daarop hadden aangedrongen. Mevrouw A1 en mevrouw A2, door klagers terzake benaderd, bleken er niet van op hoogte dat de mentorlessen niet werden gegeven.

Bij andere vakken is het niet altijd even zorgvuldig toegegaan. De biologieleraar heeft tengevolge van uitval niet alle voorgeschreven lessen gegeven.

Klagers hebben in het schooljaar 2015/2016 besloten L extra te doen ondersteunen door een huiswerkinstituut. Blijkens een op 28 januari 2016 door het instituut aan klagers gezonden analyse sloten het niveau van de uitleg op school en het oefenen in de klas onvoldoende aan op het niveau waarop werd getoetst.

Klagers hebben de analyse gedeeld met de school. Daarop is evenwel geen reactie gekomen.

Het huiswerkinstituut voelde zich belemmerd in haar ondersteuning van L, omdat de school in weerwil van de gemaakte afspraken heeft nagelaten de afgenomen toetsen en antwoordbladen tijdig te overhandigen.

Klagers hebben vast moeten stellen dat met wat zij de school telkenmale hebben voorgehouden, onvoldoende is gedaan. De school is verwijtbaar tekortgeschoten in het verbeteren van de gesignaleerde tekortkomingen.

Het resultaat daarvan is dat L' eindlijst met vijfen voor natuurkunde, scheikunde en wiskunde B het hem onmogelijk maakt over te gaan naar klas 5 vwo met NT-profiel, wat wel zijn wens was.

Medio mei 2016 heeft L gevraagd om een overstap naar het Natuur- en Gezondheid-profiel (NG-profiel). Hij zou dan het vak natuurkunde moeten laten vervallen en vervangen door aardrijkskunde.

Pas aan het einde van de laatste toetsweek, toen alle scores bekend waren, is aan klagers telefonisch medegedeeld dat L zou blijven zitten, aangezien hij niet voldeed aan de overgangsnormen.

Mevrouw A1 heeft aan klagers drie keuzemogelijkheden geboden:

- a. L zou doubleren en demoveren naar de havo met NT-profiel;
- b. L zou doubleren in klas 4 vwo met behoud van het NT-profiel;
- c. L kon overgaan naar klas 5 vwo met het Economie en Maatschappij-profiel (EM-profiel). De vakken natuurkunde, scheikunde en wiskunde B zouden dan komen te vervallen. Er zouden dan twee vakken worden toegevoegd, wiskunde A of B en een extra keuzevak. Dat keuzevak zou ook scheikunde of biologie kunnen zijn, maar de school was niet bereid toe te zeggen dat L die vakken ook kon volgen; dat in verband met de roostering.

Klagers hebben als alternatief voor voorstel c voorgesteld L voorwaardelijk te bevorderen naar klas 5 VWO met NG-profiel met het vak aardrijkskunde in de plaats van natuurkunde.

Mevrouw A1 heeft in haar e-mailbericht van 13 juli 2016 dit voorstel zonder nadere motivering afgewezen. Deze afwijzing is, gelet op het eerder door de school gedane voorstel met betrekking tot de samenstelling van het vakkenpakket van L, onbegrijpelijk.

De mogelijkheid die klagers als oplossing zien, zou voor L minder belastend zijn dan voorstel c van mevrouw A1. Door de afwijzing van het voorstel van klagers wordt onvoldoende rekening gehouden met de belangen van L.

Het voorwaardelijk bevorderen van een leerling behoort tot de bevoegdheden van de school, in casu de rector blijkens het schoolreglement. Klagers zijn van opvatting dat de school daarvan ter oplossing van de ontstane ongewenste situatie gebruik zou moeten maken. Zij zijn bereid de voorwaarde te aanvaarden dat L uiterlijk op 1 januari 2017 een zes dient te halen voor een toets ter vervanging van het eindcijfer 4 op zijn rapport van klas 4 vwo voor de vakken scheikunde en wiskunde B.

Klagers zijn bereid tot overleg over de andere eventueel te stellen voorwaarden.

Onder voorbehoud van deze klachtenprocedure zijn klagers akkoord gegaan met het voorstel van de school L te bevorderen naar klas 5 vwo met EM-profiel met wiskunde B, aardrijkskunde als profielvak, management en organisatie in het vrije deel en een extra vak in de vorm van scheikunde of biologie.

De Commissie zou tot het oordeel moeten komen dat de school, in casu de rector, in redelijkheid tot het besluit had moeten komen L voorwaardelijk te bevorderen naar klas 5 vwo met NG-profiel.

Verder verwijten klagers de school dat zij in haar communicatie tekort is geschoten. Bij hen heeft de indruk postgevat dat over de besluitvorming ten aanzien L alleen in mededelende zin op hun inbreng werd gereageerd. Op het voorstel van klagers om L voorwaardelijk te laten overgaan is niet inhoudelijk gereageerd. Een afdoende motivatie voor de afwijzing van het voorstel is nooit gegeven.

3. Het standpunt van de school

Namens de school is gemotiveerd op de klacht gereageerd. Van die kant is het volgende aangevoerd:

In het schooljaar 2015/2016 zat L in klas 4 vwo, richting Natuurstroom. Voor die richting geldt de regel dat wiskunde, natuurkunde, biologie en scheikunde met voldoende afgesloten dienen te worden.

Voor de vakken wiskunde B, natuurkunde en scheikunde heeft L blijkens zijn eindlijst geen voldoende gehaald.

L had ondanks zijn 5,1 voor natuurkunde aan het einde van de derde klas de kans gekregen om klas 4 in de natuurstroom te blijven volgen. De school heeft hem toen het voordeel van de twijfel gegund.

De beslissing over het wel of niet bevorderen van leerlingen vindt plaats aan de hand van de regels die voor de school gelden.

Als een leerling niet aan de overgangsnormen voldoet, wordt hij een bespreekgeval op de rapportvergadering. Daar wordt vastgesteld of er voldoende zicht bestaat op een succesvol voortzetten van de opleiding. Als dat perspectief aanwezig wordt geacht, is een bevordering buiten de norm om mogelijk.

Bij L werd dat perspectief niet aanwezig geacht, ook niet voor een voorwaardelijke overgang.

Op 8 juli 2016 heeft mevrouw A2 klagers geïnformeerd over het havo NT/NG advies dat L zou krijgen. Klagers hebben daarna aan mevrouw A1, de rector, gevraagd het besluit te heroverwegen.

Op 11 juli 2016 heeft mevrouw A1 medegedeeld dat L niet zou worden bevorderd naar klas 5 vwo met NG-profiel. Zij heeft toen een bevordering voorgesteld naar klas 5 vwo met EM-profiel. Dat zou wederom buiten de norm om zijn.

In de verdere contacten met klagers heeft mevrouw A1 naar voren gebracht dat een bevordering naar klas 5 met NG-profiel niet mogelijk was. Voor deze opvatting vond zij steun in wat de docenten en de mentor hadden geadviseerd.

Dat de school niet met klagers in overleg wilde treden, wordt ten stelligste bestreden. Zij heeft moeten ervaren dat klagers niet ontvankelijk waren voor de visie van de school. In dit verband meldt zij dat zij het betreurt dat klagers de inzet van L zelf beslist buiten de discussie wilden houden.

Dat er in het schooljaar 2014/2015 onvolkomenheden zijn geweest bij het geven van het vak natuurkunde, wordt erkend. Mede om die reden is L buiten de norm om overgegaan binnen de natuurstroom.

Voor wat betreft het doceren van het vak natuurkunde in het schooljaar 2015/2016 wordt erkend dat het inzetten van meer leerkrachten niet optimaal is, maar dat ontslaat de school niet van haar verplichting om zorgvuldig te handelen, ook in de richting van haar personeel. Dat heeft zij dan ook gedaan.

Dat er een relatie zou bestaan tussen L' cijferverloop voor natuurkunde en de wisseling van docenten, wordt bestreden. L' prestaties waren het gehele jaar onverminderd zwak.

Het niet afnemen van een essay legt in dit verband nauwelijks gewicht in de schaal. Binnen het jaartotaal is de weging van het essay zeer gering. Een succesvol afgelegd essay zou voor de vele onvoldoendes geen compensatie hebben kunnen bieden.

Voor wat betreft het vak wiskunde B wordt in het midden gebracht dat L daarvoor structureel slecht heeft gescoord en dat hij daarmee een uitzondering vormde binnen de groep. Zes van de 23 leerlingen, onder wie L, hebben een onvoldoende gescoord voor wiskunde. Dat er onregelmatigheden hebben plaatsgevonden bij het doceren van het vak wiskunde B, wordt ontkend.

De wiskundeleraar heeft hulplessen verzorgd ter voorbereiding van de laatste toets van het schooljaar. Pas toen klagers met de andere ouders daarvan in kennis waren gesteld, is L op die lessen verschenen.

Anders dan klagers stellen, zijn er wel mentorlessen gegeven, zij het in eerste instantie in de vorm van individuele begeleiding. Na een interventie van klagers is besloten na de kerstvakantie de mentorlessen klassikaal te organiseren.

Niet duidelijk is op welke gegevens de door klagers overgelegde verklaring van het huiswerkbegeleidingsinstituut is gebaseerd. De verklaring rechtvaardigt niet de gevolgtrekking dat de uitleg op school en het oefenen in de klas onvoldoende aansluiten bij het niveau van de toetsen.

4. De beoordeling door de Commissie

4.1 De ontvankelijkheid van klagers

De Commissie verklaart klagers ontvankelijk in hun klacht. Zij kunnen worden aangemerkt als klagers in de zin van de klachtenregeling die voor de school geldt en waarin aansluiting is gezocht bij de Commissie.

4.2. De gang van zaken

L zat in het schooljaar 2015/2016 in klas 4 vwo, richting natuurstroom. Aan het einde van het schooljaar is L niet bevorderd naar klas 5 met NT- of met NG-profiel.

Hij heeft in eerste instantie een havo 4 met NT- of NG-profiel-advies gekregen. Daarnaast mocht hij in klas 4 vwo doubleren.

Toen klagers het daarmee niet eens bleken te zijn, heeft mevrouw A1 aangeboden dat L met een EM-profiel kon doorstromen naar klas 5 van het vwo.

Mevrouw A1 verwachtte dat een studievervolg in één van de natuurprofielen niet succesvol zou zijn.

Klagers hebben aan mevrouw A1 voorgesteld dat L voorwaardelijk zou overgaan naar de vijfde klas van het vwo met NG-profiel met daarbij een extra vak aardrijkskunde in de plaats van natuurkunde. Mevrouw A1 is met dat voorstel niet akkoord gegaan.

Klagers wijten de lage scores van L aan verwijtbare tekortkomingen van de school. Van schoolzijde wordt ontkend dat gebreken in de opzet van de lessen hebben bewerkstelligd dat L' resultaten te weinig opleverden om voor klas vwo 5 met een natuurprofiel in aanmerking te komen.

4.3. De gegrondheid van de klacht

De Commissie beoordeelt de klacht aan de hand van de volgende indeling:

- a. De kwaliteit van het onderwijs op de school,
- b. Het niet voorwaardelijk over willen laten gaan van L
- c. De communicatie vanuit de school

Ad a: Binnen het onderwijsgebeuren op de school is, zoals ook namens de school toegegeven, niet alles gelopen zoals zou moeten.

Zo heeft het in het schooljaar 2015/2016 bij het vak natuurkunde aan continuïteit ontbroken, is een gepland essay niet afgenomen, kwamen niet altijd alle toetsresultaten op tijd beschikbaar en werden de mentorlessen niet conform het beleid vanaf het begin van het schooljaar gegeven.

Een en ander leidt naar het oordeel van de Commissie echter niet tot de slotsom dat de kwaliteit van het onderwijs dat op de school wordt gegeven, achterblijft bij wat van een school voor voortgezet onderwijs in redelijkheid verwacht mag worden. De school heeft de tekortkomingen gesignaleerd en maatregelen genomen om deze zoveel mogelijk te verhelpen. De Commissie betreft bij dit onderdeel ook het verwijt dat de school weigerde de afgenomen toetsen en antwoordbladen aan het huiswerkinstituut tijdig te verstrekken.

Namens de school is aangegeven dat zij met opgaven prudent dient om te gaan en dat zij daarom niet op ieder gedaan verzoek om verstrekking daarvan kan ingaan. De Commissie acht dit een voldoende redengeving.

Voor de Commissie is daarnaast niet vast komen te staan dat de tegenvallende resultaten van L geheel of gedeeltelijk hun oorzaak vinden in voormeld tekortschieten van de school. De Commissie verklaart dit onderdeel van de klacht ongegrond.

Ad b: Namens de school is aangegeven dat gelet op de scores op L' eindlijst, geen reëel zicht bestaat op een succesvol doorlopen van klas vijf met NT- of NG-profiel. De Commissie kan een dergelijke afweging slechts marginaal toetsen. Dat houdt in dat zij alleen beoordeelt of een school in redelijkheid haar beslissing heeft kunnen nemen. Naar het oordeel van de Commissie kan de inschatting die de school van het te verwachten presteren van L heeft gemaakt de toets der kritiek doorstaan. De structureel lage scores van L rechtvaardigen deze beslissing zonder meer. Er is niet gebleken van onzorgvuldigheid in de besluitvorming, temeer niet daar klagers nog eens onverplicht is aangeboden dat L bevorderd kon worden naar klas vijf met EM-profiel. De Commissie verklaart dit onderdeel eveneens ongegrond.

Ad c: De kern van dit onderdeel van de klacht is, dat het niet voorwaardelijk willen bevorderen van L naar klas vijf vwo met NG-profiel niet voldoende is gemotiveerd. De Commissie stelt aan de hand van de overgelegde bijlagen vast dat over het bewuste besluit uitgebreid mondeling overleg is gevoerd met klagers door mevrouw A2. Het is bevestigd in de e-mails van mevrouw A1 aan mevrouw Kruithof van 21 juli en 22 juli 2016. Wel valt mevrouw A1 te verwijten dat zij in haar e-mailbericht aan mevrouw Kruithof van 22 juli 2016 onduidelijkheid heeft laten bestaan over de vraag of het vak scheikunde in het pakket van L opgenomen kan worden. Mevrouw A1 had, gegeven de soepelheid die zij betrachtte, voldoende duidelijkheid moeten verstrekken over de grenzen van haar aanbod. De Commissie verklaart dit onderdeel in zoverre gegrond.

5. Aanbevelingen

De Commissie ziet af van het doen van een aanbeveling.

Aldus uitgebracht op 5 september 2016 door de Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs,

mevrouw mr. M.W. van der Veen voorzitter,
mevrouw drs.mr. A. Kortmann- Huysmans lid,
de heer drs. P.H. Hupsch, lid

in tegenwoordigheid van de heer mr. H. Nentjes, adjunct-secretaris.